

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 443/2020
17.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела напад на војно лице у вршењу војне службе у саизвршилаштву из члана 404. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика у стицају са кривичним делом злостављање и мучење у саизвршилаштву из члана 137. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ, адвоката Владимира Вучинића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр.378/18 од 17.04.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1040/19 од 19.12.2019. године, у седници већа одржаној дана 17.06.2020.године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ, адвоката Владимира Вучинића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К.бр.378/18 од 17.04.2019. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1040/19 од 19.12.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К.бр.378/18 од 17.04.2019. године окривљени АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ и ЕЕ су оглашени кривим због извршења кривичног дела напад на војно лице у вршењу војне службе у саизвршилаштву из члана 404. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ у стицају са кривичним делом злостављање и мучење у саизвршилаштву из члана 137. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. КЗ, па су им за наведена кривична дела претходно утврђене појединачне казне и то за кривично дело из члана 404. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ казне затвора у трајању од по 4 месеца, а за кривично дело из члана 137. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. КЗ казне затвора у трајању од по 6 месеци и затим су окривљенима изречене условне осуде тако што су им утврђене јединствене казне затвора у трајању од по 8 (осам) месеци и истовремено одређено да се исте неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 3 (три) године по правноснажности пресуде не изврше ново кривично дело. Окривљени су обавезани да суду накнаде трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће суд одлучити накнадно посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 1040/19 од 19.12.2019. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду, бранилаца окривљених АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ, адвоката Владимира Вучинића, адвоката Владимира Домазета, адвоката Александра Ћурчића и адвоката Филипа Домазета и браниоца окривљеног ЕЕ, адвоката Зорана Савелића, па је потврђена пресуда Вишег суда у Београду К.бр.378/18 од 17.04.2019. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљених АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ, адвокат Владимир Вучинић, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 10), члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да укине првостепену и другостепену пресуду у односу на окривљене АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЋЋ или само другостепену пресуду и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновну одлуку, наређујући да се то обави пред другим судијом појединцем или измењеним апелационим већем или да преиначи првостепену и другостепену пресуду тако што ће окривљене ослободити од оптужбе, као и да на основу члана 488. став 2. ЗКП позове браниоца окривљених на седницу већа.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

**Повреде кривичног закона
из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП**

**а) кривично дело напад на војно лице у вршењу војне службе у саизвршилаштву
из члана 404. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ**

Указујући на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП везано за кривично дело напад на војно лице у вршењу војне службе у саизвршилаштву из члана 404. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, бранилац окривљених у поднетом захтеву истиче да би се радило о овом кривичном делу, за које су окривљени правноснажно оглашени кривим, то „напад“ мора бити управљен на „војна лица која врше службу“ и тај напад не сме бити управљен на „спречавање војног лица у вршењу службене дужности“, јер би се у том случају радило о кривичном делу „принуда према војном лицу у вршењу службене дужности из члана 403. КЗ.“ По наводима браниоца, у конкретном случају оштећени ЖЖ и ЗЗ иако су војна лица-припадници војне полиције ВП ..., у тренутку наводног напада на њих, „нису обављали било какву стражарску, патролну, пожарну или другу службу, поготово не ронилачку, летачку, падобранску ...“, а које службе позивајући се на Закон о војсци Србије бранилац сматра војним службама, већ су били на „конкретној војној дужности“ или „војном задатку“ ближе описаном у изреци пресуде. Њихов „задатак“, према наводима захтева за заштиту законитости, није био никаква војна служба, нити у непосредној вези са неком службом, већ је био конкретан задатак, односно конкретна службена дужност коју су

обављали само тог дана поводом конкретне ванредне ситуације. Следствено томе, бранилац у захтеву тврди да ако су оштећени радњама окривљених силом били спречени у обављању тог службеног задатка, то се онда не може радити о кривичном делу за које су правноснажно оглашени кривим, јер недостају елементи „објективног бића кривичног дела из члана 404. КЗ“, због чега дело онако како је описано у изреци пресуде није кривично дело, а чиме је учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. Поред тога, по тврдњи браниоца, у изреци пресуде недостаје и забрањена последица у виду угрожавања војне службе и узрочни однос између радње и забрањене последице, што значи да у општем појму кривичног дела недостаје радња као конститутивни елемент кривичног дела, а што такође представља повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. Надаље, бранилац сматра да извршиоци овог кривичног дела не могу бити припадници полиције у ситуацији када су оштећени припадници војске и то војне полиције, налазећи да будући да и једни и други врше службу и да су наоружани, њихов сукоб, а према опису пресуде, пре представља „оружани сукоб“, а не кривично дело напад на војно лице у вршењу војне службе из члана 404. КЗ. Осим тога, бранилац у захтеву истиче и да је у конкретном случају кривично дело напад на војно лице у вршењу војне службе у саизвршилаштву из члана 404. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ конзумирано кривичним делом злостављање и мучење у саизвршилаштву из члана 137. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. КЗ као тежим кривичним делом и да се ради само о привидном идеалном стицају по основу консумпције.

У односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у захтеву се истиче да би се према утврђеном чињеничном стању у изреци правноснажне пресуде евентуално могло радити о кривичном делу „принуда према војном лицу у вршењу службене дужности“ из члана 403. став 1. КЗ, а које кривично дело је лакше од кривичног дела за које су окривљени оглашени кривим.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених су неосновани, обзиром да су, по оцени Врховног касационог суда, у чињеничном опису кривичног дела утврђеном у изреци правноснажне пресуде садржана сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела напад на војно лице у вршењу војне службе у саизвршилаштву из члана 404. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ за које су окривљени оглашени кривим, а следствено чему је на утврђено чињенично стање у изреци правноснажне пресуде правилно примењен кривични закон.

Пре свега, супротно наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљених, „вршење службе“ у смислу кривичног дела напад на војно лице у вршењу војне службе из члана 404. КЗ представља вршење службене дужности од стране војног лица, било по наређењу претпостављеног старешине, било на основу прописа који регулишу вршење војне службе као свеукупности војних дужности. Фактички, пасивни субјект и код кривичног дела принуда према војном лицу у вршењу службене дужности из члана 403. КЗ и код кривичног дела напад на војно лице у вршењу војне службе из члана 404. КЗ, врши одређени службени задатак. Разлика између ова два кривична дела јесте у томе што је циљ - мотив употребе силе или претње код кривичног дела принуда према војном лицу у вршењу службене дужности из члана 403. КЗ, спречавање војног лица у вршењу службене дужности или принуђивање да поступи противно службеној дужности. При томе, спречавање се мора односити на конкретно предузету службену радњу, а не уопштено на службену делатност неког војног лица. Дакле, умишљај извршиоца код овог кривичног дела обухвата свест о

томе коју конкретну службену радњу у оквиру својих службених овлашћења предузима војно лице и хтеће да силом или претњом да ће непосредно употребити силу спречи извршење такве радње. Код кривичног дела напад на војно лице у вршењу војне службе из члана 404. КЗ циљ - мотив напада или претње нападом на војно лице које врши службу је без значаја за постојање тог кривичног дела, јер кривично дело може бити извршено из било којих мотива, па и оних који немају никакве везе са службом коју врши војно лице. Дакле, умишљај код кривичног дела напад на војно лице у вршењу војне службе из члана 404. КЗ мора да садржи свест учиниоца да напада или прети нападом на војно лице које врши службу.

Како изреком правноснажне пресуде, а супротно наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљених, није утврђено да су окривљени имали сазнање који конкретан службени задатак оштећена војна лица врше и да су их употребом силе напали у намери да их спрече у извршењу управо тог конкретног службеног задатка, већ је утврђено да су окривљени имали сазнање да су оштећени ЖЖ и ЗЗ припадници војне полиције и да су на задатку тј. да врше службу, па су их употребом силе напали, то су стога неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених да би се у конкретном случају евентуално могло радити о кривичном делу принуда према војном лицу у вршењу службене дужности из члана 403. став 1. КЗ, па самим тим побијаном правноснажном пресудом није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Надаље, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених у којима се истиче да у изреци правноснажне пресуде недостају објективни елементи бића кривичног дела напад на војно лице у вршењу војне службе из члана 404. став 2. у вези става 1. КЗ тј. да у описаној радњи кривичног дела недостаје забрањена последица у виду угрожавања војне службе, као и узрочни однос између радње и забрањене последице. Ово стога што кривично дело напад на војно лице у вршењу војне службе из члана 404. КЗ представља чисто делатносно кривично дело код кога последица није законом прописана као конститутивни елемент бића кривичног дела, па је за постојање кривичног дела у конкретном случају не треба ни утврђивати. Наиме, само код кривичних дела код којих закон изричито захтева наступање одређене последице, она је неопходна за постојање тог кривичног дела. Код предметног кривичног дела које у законском опису његовог основног облика нема последицу, питање узрочности се и не поставља.

Угрожавање војне службе код овог кривичног дела представља апстрактну последицу и то не на објекту радње кривичног дела, већ на удаљеном заштитном објекту, јер сваки напад на војно лице док оно врши војну службу неминовно ствара опасност за правилно функционисање те службе, због чега постојање такве апстрактне последице није потребно утврђивати изреком пресуде.

Такође, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених у којима указује да извршиоци кривичног дела напад на војно лице у вршењу војне службе из члана 404. КЗ не могу бити припадници полиције. Ово са разлога јер законски опис овог кривичног дела прописује као извршиоца свакога ко нападне или прети да ће напасти војно лице које врши службу, а што дакле значи да припадници полиције у конкретном случају могу бити извршиоци овог кривичног дела.

Осим тога, неоснована је и тврдња браниоца окривљених изнета у поднетом захтеву да је „војно“ кривично дело консумирано кривичним делом злостављање и мучење из члана 137. став 3. у вези става 2. КЗ као тежим кривичним делом, те да се у конкретном случају ради о привидном идеалном стицају по основу консумпције. Ово стога што привидни идеални стицај по основу консумпције постоји када је једно кривично дело садржано у другом, а што се утврђује упоређивањем законских описа кривичних дела, при чему теже кривично дело консумира лакше, тако што остварење тог тежег кривичног дела мора обухватити и оно лакше кривично дело у њему садржано. Из простог упоређивања законских описа кривичног дела напад на војно лице у вршењу војне службе из члана 404. став 2. у вези става 1. КЗ и кривичног дела злостављање и мучење из члана 137. став 3. у вези става 2. КЗ јасно произилази да кривично дело злостављање и мучење из члана 137. став 3. у вези става 2. КЗ, за које су окривљени правноснажно оглашени кривим, не садржи у себи, односно не обухвата и кривично дело напад на војно лице у вршењу војне службе из члана 404. став 2. у вези става 1. КЗ, будући да радња кривичног дела из члана 137. став 3. у вези става 2. КЗ, иако захтева наношење великог бола и тешких патњи, не обухвата истовремено и телесно повређивање оштећеног, а због чега је по налажењу Врховног касационог суда стицај ових кривичних дела у конкретном случају могућ.

б) кривично дело злостављање и мучење у саизвршилаштву из члана 137. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. КЗ

У односу на кривично дело злостављање и мучење из члана 137. став 3. у вези става 2. КЗ бранилац окривљених у поднетом захтеву истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, навођењем да се у радњама окривљених не стичу обележја тог кривичног дела будући да животно није могуће да се за свега пар секунди код свих окривљених створи воља у правцу наношења великог бола оштећенима са циљем да се исти застраше и незаконито казне, те како циљ застрашивања и незаконитог кажњавања није образложен у правноснажној пресуди, то бранилац сматра да се услед тога не може утврдити постојање умишљаја окривљених за извршење овог кривичног дела, чиме у општем појму кривичног дела недостаје овај конститутивни елеменат на страни кривице.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених су неосновани. Постојање, односно непостојање битних обележја кривичног дела по овом правном леку Врховни касациони суд оцењује на основу чињеничног стања утврђеног изреком правноснажне пресуде. У конкретном случају изреком пресуде утврђено је да су окривљени предметно кривично дело извршили као саизвршиоци са умишљајем, тачније да су као службена лица у вршењу службе применом силе оштећенима нанели велики бол са циљем да се оштећени застраше и незаконито казне. Дакле, изреком правноснажне пресуде утврђено је постојање умишљаја окривљених, а то да ли је исти образложен у разлозима пресуде, као и оцена браниоца о потребном времену за формирање воље учинилаца за извршење кривичног дела, по налажењу Врховног касационог суда је без утицаја на утврђивање битних обележја кривичног дела у питању по овом правном леку.

Осим тога, у односу на оба кривична дела за која су окривљени правноснажно оглашени кривим, бранилац окривљених у захтеву истиче да у радњама окривљених нема противправности, из ралога јер су окривљени поступали по наређењима и правилима службе у датој ситуацији, а што значи да недостаје нужан елеменат општег

појма кривичног дела, због чега нема ни кривичног дела, а чиме се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Изнети наводи браниоца окривљених оцењени су као неосновани. Ово стога што вршење службене дужности и извршење наређења може бити основ искључења противправности само уколико се службено овлашћење или наређење врши у свему у складу са законом и другим прописима, а што у конкретној ситуацији није случај. Наиме, окривљени су имали службено овлашћење да, како се то истиче у захтеву, изврше проверу идентитета оштећених и да им упуте упозорење и наређење описано у изреци пресуде „Не може даље, одбиј!“, али у датој ситуацији нису имали овлашћење да употребе против оштећених физичку снагу и службене палице, а које су употребили на начин описан у изреци пресуде, супротно одредбама чланова 6. и 7. Правилника о техничким обележјима и начину употребе средстава принуде („Службени гласник РС“, број 19/2007, 112/2008), због чега у радњама окривљених није искључена противправност.

Следствено свему напред наведеном, по оцени Врховног касационог суда, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених у којима се указује да су у правноснажној пресуди учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП

Надаље, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених у делу у којем истиче да је у правноснажној пресуди на штету окривљеног ББ учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП. Указујући на ову битну повреду одредаба кривичног поступка, бранилац у захтеву наводи да окривљени ББ у поновљеном поступку, након укидања раније првостепене пресуде којом је оглашен кривим за основни облик кривичног дела напад на војно лице у вршењу војне службе из члана 404. став 1. КЗ, није могао бити оглашен кривим за тежи облик кривичног дела напад на војно лице у вршењу војне службе из члана 404. став 2. КЗ, из разлога јер жалба јавног тужиоца против раније првостепене пресуде није била изјављена због повреде кривичног закона, већ само због битне повреде одредаба кривичног поступка, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о кривичној санкцији.

Наиме, наведена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП постоји када се пресуда у погледу правне квалификације кривичног дела и одлуке о кривичној санкцији измени на штету окривљеног, ако је изјављена жалба само у корист окривљеног (члан 453. ЗКП). Да је изјављена жалба само у корист окривљеног сматра се и онда када је изјављена жалба на штету окривљеног, али није у том правцу, а што би у конкретном случају значило да се жалбом јавног тужиоца не тражи осуда за кривично дело напад на војно лице у вршењу војне службе из члана 404. став 2. у вези става 1. КЗ. У конкретном случају јавни тужилац се није жалио због повреде кривичног закона (правне оцене дела), али се жалио због погрешно утврђеног чињеничног стања, наводећи у изјављеној жалби да је суд погрешно утврдио чињенично стање с обзиром да су на главном претресу изведени сви могући докази којима су по мишљењу тужилаштва у потпуности поткрепљени наводи оптужног акта,

односно да су окривљени, међу којима и окривљени ББ, извршили кривично дело напад на војно лице у вршењу војне службе у саизвршилаштву из члана 404. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, те да се у радњама окривљеног стичу сва битна законска обележја овог кривичног дела. У жалбеном предлогу јавни тужилац је предложио укидање првостепене пресуде или њено преиначење и осуду окривљеног ББ, између осталог, и за кривично дело напад на војно лице у вршењу војне службе у саизвршилаштву из члана 404. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ. Фактички, у конкретном случају, жалба јавног тужиоца због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања садржавала је у себи и жалбу због повреде кривичног закона, због чега се као неосновани оцењују наводи браниоца окривљених да је у конкретном случају у односу на окривљеног ББ учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП.

**Битна повреда одредаба кривичног поступка
из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП**

По оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених у делу у којем указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, истицањем да је правноснажна осуђујућа пресуда заснована на доказима на којима се по одредбама ЗКП не може заснивати и то на записницима о главном претресу на којима су своје исказе дали оштећени ИИ, ЈЈ, ЖЖ и ЗЗ и неколицина сведока, између осталих и сведоци КК и ЛЛ, а који записници су прочитани у поновљеном поступку након укидања раније првостепене пресуде. Као разлог незаконитости наведених записника о главном претресу, који у смислу одредаба чланова 16. став 1. и 84. ЗКП не могу бити коришћени у кривичном поступку и морају бити издвојени из списка предмета, бранилац окривљених истиче да ниједан записник о главном претресу (осим почетног када су саслушани окривљени) није на крају потписан од стране тада поступајућег судије и записничара, а што је супротно императивним процесним одредбама чланова 235. и 240. став 1. ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених су неосновани из разлога јер, иако стоји чињеница да тада поступајући судија и записничар нису, у складу са одредбама чланова 235. и 240. став 1. ЗКП, након завршетка заседања и састављања записника о главном претресу потписали записнике на крају, по налажењу Врховног касационог суда, та чињеница не чини овај доказ аргументом незаконитим у садржинском смислу и нема за последицу његово обавезно издвајање из списка предмета. Ово са разлога јер одредбама чланова 235. и 240. став 1. ЗКП није изричито прописано да ако записник на крају не потпише лице које је предузело радњу, односно поступајући судија и записничар да се на том доказу не може заснивати судска одлука. Дакле, реч је о повреди релативног карактера, тако да непотписивање последњег листа записника о главном претресу од стране поступајућег судије и записничара нема за последицу увек незаконитост доказа, већ је суд овлашћен да у току поступка цени законитост тог доказа, односно да ли је повреда одредаба чланова 235. и 240. став 1. ЗКП таквог значаја да тај доказ треба издвојити из списка предмета, а што је суд у конкретном случају учинио и оценио да су наведени записници о главном претресу законити и да их не треба издвојити из списка.

Поред тога, неосновани су и наводи браниоца окривљених у делу у којем, указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, као незаконит доказ на коме је заснована правноснажна осуђујућа пресуда наводи

препознавање окривљених које су вршили оштећени на главном претресу, а што је по браниоцу обављено супротно одредбама чланова 90. и 100. ЗКП, јер се препознавање врши ван фазе главног претреса и то тако што се лицу које препознаје покажу одређена лица заједно са неким другим лицима који немају везе са предметом, а исто нема сврху на главном претресу када су имена окривљених позната не само органима поступка, већ и јавности.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљених су неосновани из разлога јер се у конкретном случају не ради о доказној радњи препознавања лица предвиђеној одредбама чланова 100. и 90. ЗКП, како то погрешно сматра бранилац окривљених, већ изјашњавање оштећених у својим исказима датим на главном претресу о идентитету лица која су им критичног дана задала више удараца по телу и глави представља саставни део њихових исказа на главном претресу и може бити коришћено као доказ у кривичном поступку.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 1. тачка 10), члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ, адвоката Владимира Вучинића, то је Врховни касациони суд на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљених одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.